

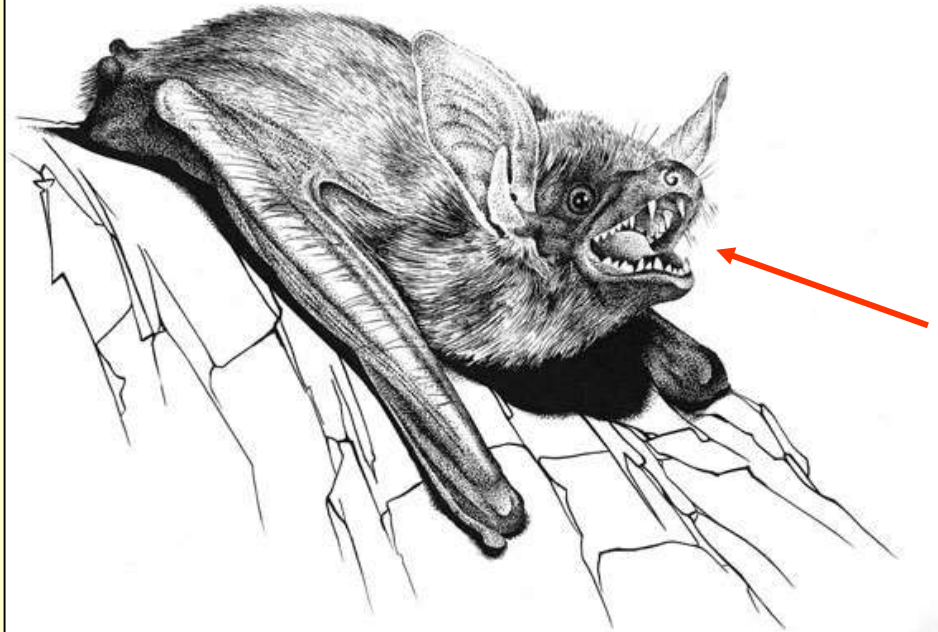
URČOVÁNÍ OBROTLOVCŮ ČESKÉ REPUBLIKY

Savci

Prof.RNDr.Lubomír Hanel, CSc.

Savci

Netopýrovití

Vrápencovití

Ježek západní

© Miloš Anděra

www.naturfoto.cz

Ježek východní

Krtek obecný

© Rolin Verlinde - www.natuurbeleving.be

Rejsek

Ušní boltce málo zřetelné,
Ocas bez dlouhých odstávajících
Chlupů. Zuby na konci červenohnědé.

© A Dale

Bělozubka

Zuby bílé, odstávající boltce,
Odstávající dlouhé chlupy
Na ocasu

Na zadních chodidlech
a spodu ocasu kýly
z brv

Rejsec

Veverka

Sysel

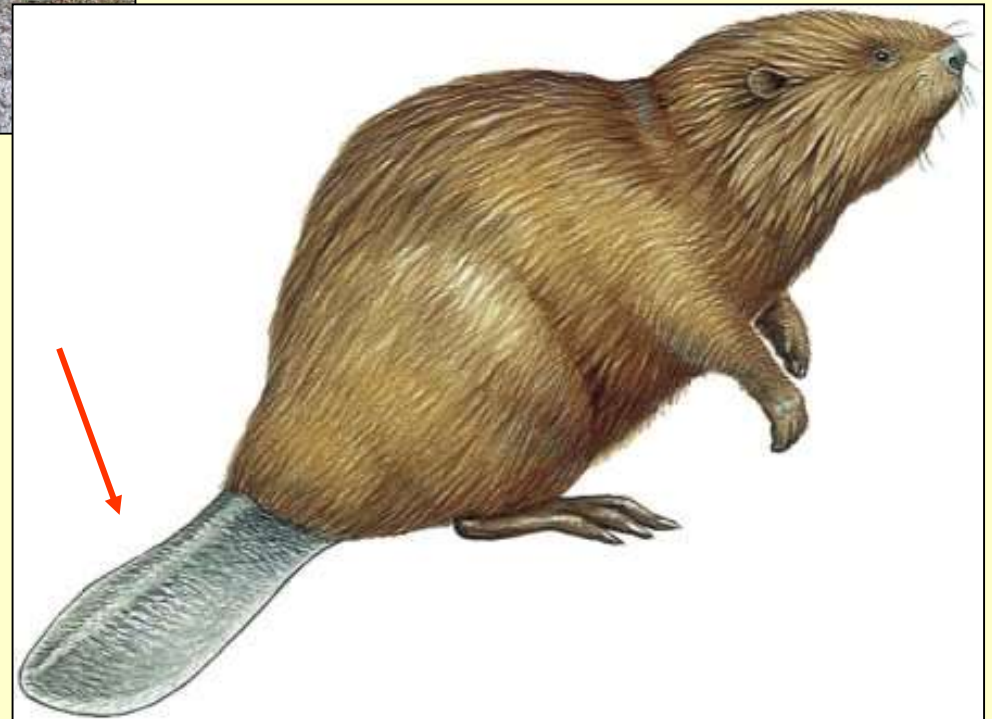
**Ocas krátký hustě
osrstěný, protáhlé tělo,
světlé skvrny na těle**

Svišť

**Ocas krátký, hustě osrstěný,
silné drápy, horský druh**

Bobr

**Ocas zploštělý, na zadních
nohách plovací blány,
u vody**

Ondatra

Ocas ze stran silně zploštělý, lysý.
Tuhé brvy na zadních chodidlech, plovací
blány chybějí. I přes 1 kg, největší hraboš.
Původně Severní Amerika.

Nutrie

Ocas kuželovitý, řídce osrstěn,
na zadních nohách plovací
Blány, až 10 kg. Původně Jižní Ameriky

Křeček polní

**Zavalité tělo, krátký ocas,
pestré zbarvení**

Hryzec vodní

**Po ondatře náš největší hraboš
(do 200 g), ocas tvoří asi 2/3 délky těla.**

Krysa

Ocas delší než tělo, nápadné neosrstěné ušní boltce, hlava protáhlá. Suchomilný druh (sýpky, půdy). Pochází z JV Asie.

Potkan

Ocas nepřesahuje délku těla, krátké, slabě osrstěné boltce, hlava zepředu zaoblena. Ve městech ve stokách a kanálech. Pochází z východní Asie.

Krysa obecná (*Rattus rattus*)

Delší než tělo

Štíhlejší

Větší

Větší

Špičatější

Ocas

Tvar těla

Uši

Oči

Čenich

Kratší než tělo

Zavalitější

Menší

Menší

Zkosený

Potkan (*Rattus norvegicus*)

Hrabošík podzemní

Drobné oči a uši, makově šedý kožíšek. Chladná stinná místa.

Norník rudý

Červenavě rezavé zbarvení, větší boltce, délka ocasu asi jako polovina délky těla. Lesy.

Hraboš polní

Jeden z našich nejhojnějších drobných savců. Ušní boltec porostlý krátkými chloupky. Zadní chodidla nepigmentovaná

Hraboš mokřadní

Blanitý boltec porostlý dlouhými chlupy, zadní chodidla naspodu tmavě pigmentovaná

Myška drobná

Nejmenší evropský hlodavec (10 g). Drobné ušní boltce, krátký čenich, žlutavé zbarvení. Velmi pohyblivý. Ocas jen o málo kratší než délka těla. Kulovité hnízdo splétá z travin.

Myšice lesní

Velké oči, velké boltce, dlouhý ocas
(asi jako délka těla).

Podobné a těžko rozlišitelné druhy:
myšice křovinná, myšice malooká

© lubomir hlasek
www.hlasek.com
Apodemus flavicollis e7289

Myšivka horská

**Tmavý pruh na hřbetě,
ocas nápadně delší než
tělo. Horský, lesní druh.**

Myšice temnopásá

**Ocas o něco kratší než tělo, tmavý pruh
na hřbetě. Morava, v Čechách vzácná.
Vlhčí stanoviště volné krajiny.**

Myš domácí

Menší než myšice, obvykle šedohnědé zbarvení, ocas o něco kratší než tělo. Charakteristický zápach. Synantropní druh, občas se vyskytující i v okolní krajině

Rozšíření

Těžiště areálu leží v západní, jižní a jihovýchodní Evropě, vyskytuje se i od Malé Asie po Írán a v severní Africe; člověkem byla dále zavlečena do různých koutů světa (Severní a Jižní Amerika, Afrika jižně od Sahary, severní Austrálie a oceánské ostrovy).

V ČR zjištěna myš západoevropská (*Mus musculus domesticus*) v Ašském výběžku a na Chebsku, kde vytváří hybridní zónu s populacemi myši domácí, k jednoznačnému určení je však nezbytné genetické vyšetření.

Plch zahradní

Nápadné zbarvení, po stranách hlavy výrazný tmavý pruh táhnoucí se až na krk. Ocas kratší než tělo, na konci se štětičkou prodloužených chlupů.

Plch velký

Náš největší plch (až 150 g) připomínající veverku. Šedé zbarvení, dlouhý huňatý ocas. Velké ušní boltce. Kolem oka úzký černý proužek.

© Miloš Anděra

www

Plišík lískový

Náš nejmenší (cca 20 g) a nejhojnější plch. Žemlově žlutá srst, ocas nepříliš huňatý. Na hlavě není černý pruh.

Plch lesní

Huňatý ocas bez koncové štětičky dlouhých chlupů, celkově žlutohnědé zbarvení. Na hlavě tmavý pruh přes oko.

Plišík lískový
Mikroskopická fotografie
O-matice
www.primar.com

Hranostaj

Štíhlé tělo, krátké nohy,
linie mezi hnědými boky
a světlým břichem rovná.
Konec ocasu černý.

Lasice kolčava

Naše nejmenší a
nejhojnější šelma. Konec
Ocasu není černý.

Norek americký

**Na předních i zadních končetinách
náznaky plovacích blan. Čenich s
bílou skvrnou. Tmavohnědé až
černohnědé zbarvení těla. V chovu
mnoho barevných variet.
Původně z Ameriky.**

Tchoř tmavý

**Krátké končetiny – kratší než u kun -
- ocas nepřesahuje polovinu těla.
Tmavohnědý s prosvítající
nažloutlou podsadou. Na hlavě
nápadná „maska“. Ocas tmavý.**

Tchoř stepní

**Srst pískově žlutá, kresba na hlavě
méně výrazná**

Kuna skalní

Skvrna na hrudi bílá až žlutavá, dosahující až na končetiny. Polštářky tlapek nejsou pokryty srstí. Špička čenichu růžová.

Kuna lesní

Skvrna na hrudi nezasahuje na končetiny. Polštářky tlapek pokryty srstí. Špička čenichu černá.

Vydra říční

Trus
vydry

Protáhlé válcovité tělo, u kořene zesílený ocas,
nohy s plovacími blanami.

Jezevec lesní

Až 20 kg, nápadná kresba na hlavě, tělo šedavé.

Mýval severní

Pruhovaný ocas, kresba na hlavě. Původem ze Severní Ameriky. Úniky z chovů.

Psík mývalovitý, mývalovec kuní

Zavalité tělo, krátké nohy, srst na bocích, lících a ocasu dlouhá a odstálá. Původem z východní Asie.

Medvěd hnědý

Vlk

Širší a zašpičatělá hlava, šikměji postavené oči, kratší trojúhelníkovité uši ve srovnání s ovčáckým psem. Dlouze ochlupený ocas je svěšený k zemi.

Liška obecná

Huňatý ocas, protáhlý čenich, rezavé zbarvení

Rys ostrovid

Vysoké nohy, krátký ocas, štětičky na ušních boltcích

Kočka divoká

Větší než kočka domácí, zavalitější tělo, krátký huňatý ocas (kratší než polovina délky těla), menší uši

Zajíc polní

Dlouhé uši s černými špičkami, ocas svrchu tmavý, zadní končetiny výrazně delší než přední. Tlapky porostlé chlupy.

Králík divoký

Menší zakulacená hlava, kratší uši bez koncových černých skvrn. V pohybu je nápadný zesponu bílý ocas.

NS Příroda Hostýnských vrchů

Prase divoké

**Až 200 kg, mohutné tělo, protáhlá hlava s rypákem.
Ocas krátký. Mláďata podélně pruhovaná**

Jelenec běloocasý

Košíčkovitě pruhnuté paroží, dlouhý ocas.
Pochází z Ameriky.

Los evropský

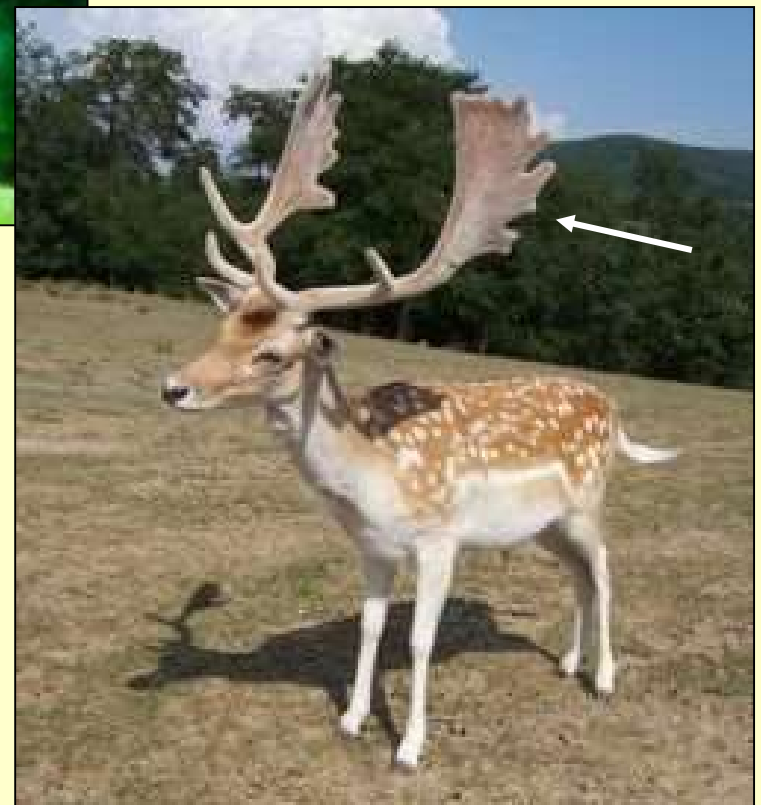
Náš největší samec (až 600 kg), na protažené hlavě je tlama s přesahujícím horním pyskem, široké nozdry, hrbol na čenichu. Na spodní straně krku kožovitý lalok. Lopatovité paroží samců.

Jelen sika

Hnědá srst se světlými skvrnami (v zimě méně nápadnými). Obřitek bílý. Paroží podobné jelenu. Původem z jihovýchodní Asie

Daněk evropský

Červenohnědá srst se světlými skvrnami (v zimě méně výrazné). Obřitek žlutý černě lemovaný. Paroží s charakteristickými „lopatami“. Pochází ze Středomoří a jihozápadní Asie.

Srniec

Nejmenší zástupce evropských jelenovitých. Zakrnělý ocas zcela ukrytý v srsti. Paroží je jednoduché nanejvýš s 3 výsadami.

© Jiří Bohdal www.naturfoto.cz

Jelen evropský

Mohutné tělo, hlava vpředu se zužující. Mohutné paroží u samců. Ocas krátký, ale dobře viditelný. Mláďata bíle skvrnitá.

Kamzík horský

**Silné svalnaté tělo, krátký ocas, klínovitá hlava, hákovitě zahnuté rohy.
V ČR vysazen. Vysokohorské skalnaté terény.**

Mouflon

Nízká postava se silným krkem a krátkou hlavou, samci s mohutnými srpovitě zahnuté a nápadně vrubované rohy. Pochází ze Středomoří.

Koza bezoárová

Šavlovitě dozadu zahnuté rohy mají obě pohlaví. Rohy jsou z boku zploštělé s podélnými hrboly. U samců na bradě dlouhé vousy. Pochází ze Středomoří a Kavkazu. U nás Pavlovské vrchy.

